

Scenariusz lekcji blokowej (matematyka, historia) w klasach szóstych szkoły podstawowej.

Temat: Powstanie Wielkopolskie w liczbach

Kompetencje:

dokonywanie selekcji informacji z różnych źródeł wiedzy, umiejętność pracy indywidualnej ze źródłem historycznym i ikonograficznym, map, umiejętność łączenia (korelacji międzyprzedmiotowej) wiedzy zdobytej na różnych zajęciach.

Cele:

ucze :

pamięta postaci historyczne: Ignacy Jan Paderewski, Stanisław Taczak, gen. Józef Dowbór - Mułnicki,

rozumie pojścia historyczne (powstanie, traktat pokojowy, linia demarkacyjna); przyczyny i skutki powstania wielkopolskiego;

umie lokalizować na mapie historycznej: Poznań, zasięg powstania wielkopolskiego, granice ziem wielkopolskich wcielonych do II Rzeczypospolitej; wykona obliczenia związane z czasem i kalendarzem; określi czy dany rok jest przestępny; zastosować cechy podzielności liczb naturalnych; obliczyć ułamek danej liczby; obliczyć objętość prostopadłości, wskazać liczby parzyste i nieparzyste; czytać ze zrozumieniem tekst matematyczny.

rodki dydaktyczne:

podręcznik do klasy VI szkoły podstawowej („Człowiek i jego cywilizacja” wyd. Nowa Era), mapa ścienna, atlas (Nowa Era), karty pracy (nr 1, 2)

Metody:

miniwykład, pogadanka, praca ze źródłami pod kierunkiem nauczyciela, praca z mapą pod kierunkiem nauczyciela, metoda stolików eksperckich.

Formy:

praca w grupach, praca indywidualna

Przebieg lekcji:

Czynności nauczyciela i uczniów	Metody	Formy	Materiały	Wskazówki
1. Skutki I wojny światowej	Miniwykład	Praca z całą klasą	Mapa: Europa po I wojnie światowej	Nauczyciel zadaje pytania wprowadzające do dyskusji- Jakie były skutki I wojny światowej? Jakie były postanowienia traktatu wersalskiego? (z uwzględnieniem ziem polskich)
2. Problem Wielkopolski.	Miniwykład	Praca z całą klasą		Nauczyciel: Informacja dotycząca stosunku państwa Ententy do ziem zaboru pruskiego szczególnie Wielkopolski (niech przyznania Wielkopolsce statutu regionu rdzennie polskiego)
3. Wybuch powstania Wielkopolskiego i jego skutki.	Miniwykład			Nauczyciel: Informacja nauczyciela dotycząca przyczyn, przebiegu i skutków powstania wielkopolskiego.
4. Powstanie Wielkopolskie w liczbach -najważniejsze postaci, wydarzenia Powstania Wielkopolskiego	Praca z zadaniami matematycznymi	Praca w grupach	Karty pracy z zadaniami matematycznymi (nr 1)	Praca z zadaniami matematycznymi: Nauczyciel omawia zasady pracy. Uczniowie otrzymują karty pracy z 6 zadaniami, w grupach rozwijają jedno wskazane zadanie po wcześniejszym instruktażu nauczyciela. Wybrany uczeń z każdej grupy rozwija i omawia zadanie na tablicy.
5. (rekapitulacja pierwotna) Podsumowanie.	Praca ze źródłem ikonograficznym. Praca z mapą	Praca w grupach Burza mózgów	Karty pracy (nr 2)	Nauczyciel rozdaje uczniom źródła ikonograficzne przedstawiające najważniejsze wydarzenia z okresu powstania wielkopolskiego i karteczki z tytułami, które należy przyporządkować do tych ilustracji. (uczniowie w grupie ustalają chronologicznie wydarzenia i dopasowują tytuły do ilustracji). Nauczyciel: Prosi uczniów o podanie propozycji rozwinięcia do punktu 1, 2,3 w karcie pracy nr 2. Następnie uczniowie wspólnie w klasie ustalają odpowiedzi. Nauczyciel: Jak mogłaby wyglądać zachodnia granica II Rzeczypospolitej gdyby nie wybuch Powstania Wielkopolskiego? (Propozycje uczniowie zapisują na tablicy)

ZAŁĄCZNIK NR 1.

KARTA PRACY (klasa VI) – Lekcja blokowa – Powstanie Wielkopolskie w liczbach.

Zadanie 1

Powstanie Wielkopolskie wybuchło 27 grudnia 1918 roku i zakończyło się 16 lutego 1919 roku. Ile dni trwał Powstanie Wielkopolskie? Czy otrzymana liczba jest liczbą pierwszą czy złożoną? Czy dzieli się przez 3?

Zadanie 2

Dowódcą Armii Wielkopolskiej od 28 XII 1918 r. do 8 I 1919 r. był major Stanisław Taczak. Następnie został gen. Józef Dowbór – Mułnicki i pełnił funkcję do 28 sierpnia 1919 roku. Oblicz, ile dni sprawował swą funkcję major Stanisław Taczak, a ile gen. Józef Dowbór – Mułnicki? Czy rok 1918 był rokiem przestępnym?

Zadanie 3

Armia niemiecka liczyła 2 000 osób. Armia polska była dwa razy mniejsza. Oddziały stoczyły bitwę. Połowa armii polskiej poległa, $\frac{1}{5}$ reszty uciekła z pola bitwy, pozostali żołnierze walczyli dalej. Zginęło $\frac{3}{4}$ oddziału.

Po bitwie $\frac{7}{10}$ żołnierzy uciekających wróciło oraz doszło 28 osób. Ilu żołnierzy liczy armia polska?

Zadanie 4

Okopy to rowy obronne w kształcie prostokątnego rowu żołnierze przygotowujący się do walki wykopali rów o długości 2 km, szerokości 1 m i wysokość 150 cm. Oblicz, ile metrów sześciennych ziemi musieli wyrzucić?

Zadanie 5

W lutym 1919 roku armia powstańcza liczyła 72 000 żołnierzy. Robotnicy i chłopcy stanowili $\frac{2}{3}$ tej armii, $\frac{1}{4}$ młodzież powstańcza, a $\frac{1}{12}$ inteligencja. Ilu robotników i chłopów, młodzieży oraz inteligencji było żołnierzami armii powstańczej?

Zadanie 6

Skreślając nieparzyste litery otrzymasz hasło

- AJCÓSZDEAFDKONWABCÓGRAMCUN NNBIOCAKHI
- PFRRSATNUCWIYSZZAEBKDREAFTGAHJICJKALK,
- WSETRATNYIUSIŁOAPWATDADCFZGAHK,
- OPWOTWISMTNANNBICEBWNIMEDLAKCOAPXOWLASEKFISE.

ZAŁĄCZNIK NR 2.

1. Przyczyny wybuchu powstania wielkopolskiego 1918 – 1919r.

-
-

2. Uzupełnij puste miejsca na podstawie zadań matematycznych z karty pracy nr

Powstanie Wielkopolskie wybuchło ... ..r. i zakończyło się ... ..r., trwało więc ..... dni. Pierwszym dowódcą powstania był ....., 8 stycznia 1919r. jego miejsce zajął ....., który rozpoczął tworzenie regularnej armii wielkopolskiej. Armia niemiecka w początkach powstania liczyła ....., natomiast oddziały powstańców wielkopolskich w tym czasie liczyły ....., W skład oddziałów powstańców wchodziły niemal wszystkie polskie warstwy społeczne takie jak ....., ..., ...

3. Skutki powstania wielkopolskiego.

-
-
-